

CRKVA - NAŠA MAJKA I UČITELJICA

Poslanica vojnoga ordinarija msgr. Jure Bogdana povodom proslave Gospe Velikoga Hrvatskoga Krsnog Zavjeta - zaštitnice Vojnoga ordinarijata, Dana pobjede i Domovinske zahvalnosti, Dana hrvatskih branitelja i 26. obljetnice vojno-redarstvene operacije "Oluja"

5. kolovoza 2021.

Draga braćo i sestre,

1. Naslovom *Majka i Učiteljica* sveti papa Ivan XXIII. nazvao je Crkvu u svojoj enciklici izdanoj prije točno 60 godina, 15. svibnja sada već davne 1961. „Majka i Učiteljica naroda, Katolička Crkva - reći će tu taj sveti, „dobri“ papa - ustanovljena je od Krista Isusa zato da svi koji, u tijeku vjekova, dođu u njezino krilo i zagrljaj, nađu spas i puninu izvrsnijega života. Toj je Crkvi, »stupu i podlozi istine« (1. Tim 3, 15), njezin presveti Osnivač povjerio dvostruku zadaću: da mu rađa djecu i da rođene uči i vodi majčinskom se providnošću brinući za život pojedinaca i naroda, život čije je uzvišeno dostojanstvo imala uvijek u najvišoj cijeni i budno ga čuvala.“¹ Ta nam poruka i taj znakoviti naslov pridjenut svetoj Katoličkoj crkvi snažno odzvanja i u ovim našim vremenima koja su i neizvjesna i turbulentna kao i ona početkom 1960.-ih, kad je „dobri“ papa Ivan pisao ovu svoju encikliku. Možda su čak u mnogočemu još i neizvjesnija i turbulentnija... Uz neku vrstu ponovne „blokofske“ podjele svijeta, tu je i mnoštvo drugih golemih izazova i problema: neprestano natjecanje u naoružanju i stjecanju globalnih nadmoći, ekonomska nejednakost i oštra podjela na bogate i siromašne zemlje, zatim – još uvijek, nažalost! – i stanja prave gladi u brojnim djelovima svijeta, brojni nemiri i sukobljavanja... Papa Franjo će s time u vezi reći da se u svijetu danas vodi pravi svjetski rat - ali „u dijelovima“: „Pogledajmo svijet takvim kakav on jest. Ratovi na svim stranama. Proživljavamo Treći svjetski rat u dijelovima.“²

¹ Papa Ivan XXIII., Enciklika *Mater et Magistra*; dostupno na: http://www.snc.hbk.hr/public_html/ivan_xxiii_mater_et_magistra.pdf, br. 1.

² Papa Franjo, Videoporuka poslana 3. 12. 2020. nadbiskupiji Buenos Airesa u povodu 23. dana društvenoga pastoralna posvećenoga kulturi susreta: *Kad bi postojalo društveno prijateljstvo u svijetu, ne bi bilo ratova*, Dostupno na: <https://ika.hkm.hr/papa-franjo/video-papa-franjo-kad-bi-postojalo-drustveno-prijateljstvo-u-svijetu-ne-bi-bilo-ratova/>

Posebno mjesto u tom kontekstu danas predstavlja pandemija opasnog virusa Covid-19. On je za sve i dalje velika nepoznanica, i još uvijek hara cijelim svijetom. Svi smo njime ugroženi, nitko nije pošteđen. Papa Franjo će u svojoj propovijedi za posebne molitve održane 27. ožujka 2020. godine na praznom i kišom okupanom Trgu svetoga Petra u Rimu govoriti o „gustoj tami koja se nadvila nad naše trgove, ulice i gradove; zagospodarila je našim životima ispunivši sve zaglušujućom tišinom,

pustoši i prazninom, koja paralizira sve na svom putu (...).“ „Uplašeni smo i izgubljeni“ - reći će papa. „Poput učenikâ iz Evanđelja iznenada nas je zahvatila neočekivana i žestoka oluja. Shvatili smo da se nalazimo na istoj lađi, svi krhki i dezorijentirani, ali istodobno važni i potrebni, svi pozvani veslati zajedno, svi potrebni utjehe drugoga. Na toj lađi(...) svi se nalazimo.“³ No, papa Franjo će tom prigodom poslati i snažnu poruku nade: „Ni-smo sami sebi dovoljni, sami tonemo: trebamo Gospodina kao drevni moreplovci zvijez-de. Pozovimo Isusa u lađe našega života. Predajmo mu svoje strahove da ih On pobijedi. Poput učenikâ iskusit ćemo da s njim na lađi nećemo doživjeti brodolom. Jer to je snaga Božja: okrenuti na dobro sve što nam se događa, pa i loše stvari. On donosi spokoj u naše oluje, jer s Bogom život nikada ne umire.“⁴

2. Od svojeg osnutka upravo to među ljudima čini Crkva Kristova. Ona je naša majka i učiteljica. Ona nas sve hrabri i tješi, ulijeva vjeru i učvršćuje nadu, uporno poziva u zgod-no i nezgodno vrijeme da u svoje živote primimo Isusa, da mu zaista predamo sve svoje strahove da ih On pobijedi. Ona je „majka koja ima na srcu dobro vlastite djece i koja je spremna dati život za njih“ - poručuje nam također papa Franjo.⁵ „Majčina se uloga ne ograničava samo na to da daje život, već ona s velikom pažnjom pomaže svojoj djeci rasti, doji ih, hrani, uči ih kročiti kroz život, prati ih uvijek svojim pažnjama, svojom ljubavlju, i kada odrastu. I u tome zna također ispravljati, opraštati, razumjeti, zna biti blizu u bo-lesti, u trpljenju. Riječju, dobra mama pomaže djeci da izađu samih sebe, da ne ostanu uz majčine skute gdje im je ugodno, kao što tek izlegli pilići ostaju pod krilima kvočke. Crkva kao dobra majka čini isto to: prati nas u našem rastu prenoseći Božju riječ, koja je svjetlo koje nam pokazuje put kršćanskog života; dijeleći sakramente. Hrani nas euhari-stijom, donosi nam Božje oprostjenje sakramentom pomirenja, podupire nas u času bolesti bolesničkim pomazanjem. Crkva nas prati u čitavom našem vjerskom životu, u čitavom našem kršćanskom životu. Možemo si postaviti još nekoliko pitanja: kakav je moj odnos s Crkvom? Doživljam li je kao majku koja mi pomaže rasti kao kršćanin? Sudjelujem li u životu Crkve, osjećam li se njezinim dijelom? Je li moj odnos formalan ili životan?“⁶

Potrebno je, dakle, da se danas iznova zapitamo doživljavamo li doista Crkvu kao našu majku i učiteljicu? Osjećamo li se njezinim dijelom sudjelujući stvarno u njezinu životu? Otkrivamo li na njezinom licu uvijek iznova svjetlo Krista koji je „svjetlo naroda“, i vje-rujemo li čvrsto da je ona u Kristu na neki način znak i sredstvo najprisnijega sjedinjenja s Bogom i jedinstva cjeloga ljudskoga roda“?⁷ Crkva se ponaša kao Isus. Ona ne dijeli te-orijske lekcije o ljubavi i milosrđu, ona ne širi svijetom filozofiju, put mudrosti... Ne, ona, naša Majka Crkva, poput Isusa poučava primjerom, i njezine riječi služe rasvjetljivanju značenja njezinih gesta. Ona uči svoju djecu djelima milosrđa. To je ona naučila od Isusa, i

3 Papa Franjo, Posebna molitva na Trgu svetog Petra, 27. ožujka 2020., dostupno na: https://www.vatican.va/content/francesco/hr/messages/urbi/documents/papa-francesco_20200327_urbi-et-orbi-epidemia.html.

4 Isto.

5 Papa Franjo, „Crkva je majka“, u: Papa Franjo – Benedikt XVI, Papa u miru, *Samo jedna Crkva*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2021., str. 130.

6 Papa Franjo, Kateheza na općoj audijenciji u srijedu 11. rujna 2013; dostupno na: https://www.vatican.va/content/francesco/hr/audiences/2013/documents/papa-francesco_20130911_udienza-generale.html

7 Drugi vatikanski koncil, Dogmatska konstitucija o Crkvi, *Lumen Gentium*, br. 1.

nas uči one stvari koje nas je učio Isus i uči nas da je to bitno za spasenje.⁸ Ona, tako čineći, vraća ovom svijetu nadu, vraća svakomu od nas nadu. Crkva nije neko *elitna* skupina, ustanovljena samo za neke, nego je otvorena svakom čovjeku: „Svima koji se osjećaju daleko od Boga i Crkve, svima koji su bojažljivi i ravnodušni, želio bih reći ovo: Gospodin poziva i tebe da budeš dio njegova naroda, i to čini s velikim poštovanjem i ljubavlju!“⁹ „Crkva mora biti mjesto besplatnog milosrđa, gdje se svi mogu osjećati prihvaćenima i voljenima, da im je oprošteno i da su potaknuti živjeti prema dobrom životu evanđelja.“¹⁰

3. Draga braćo i sestre, sami smo često svjedoci kako Crkva hodeći ovim svijetom ima svojih i „unutrašnjih i vanjskih žalosti i teškoća“¹¹. Mnoge od njih nas teško žaloste. I mi često možemo uočiti ono isto što je u svojem *Putu Križa* na rimskom Koloseju na Veliki petak 2005. uočio kardinal Ratzinger, kasniji papa Benedikt XVI., rekavši da Kristova Crkva često izgleda kao lađa koja se topi, pušta vodu na sve strane, da na toj Božjoj njivi vidimo više kukolja nego žita i da nas plaši tako uprljano lice i odjeća Kristove Crkve... koju mi sami prljamo izdajući Krista nakon svih velikih riječi i naših velikih gesta.¹² Ali ništa od toga, ne smije nikoga od nas pokolebati u našoj ljubavi prema Crkvi, našoj majci i učiteljici. Ništa do toga ne smije umanjiti, niti umanjuje činjenicu da Bog svoje spasenje - unatoč nesavršenostima njezinih članova kroz svu povijest - ostvaruje upravo preko Crkve, da ga upravo ona radosno naviješta i nudi svima i da je upravo ona onaj put kojeg je Bog pronašao da se sjedini sa svim ljudima u svim vremenima, da ih sabere kao narod, a ne kao izolirana bića.¹³ I sve to dok prolazi kroz kušnje i nevolje. Ali upravo ju u kušnjama i nevoljama Gospodin krijepi snagom Božje milosti kako joj je i obećao da ona zbog ljudske slabosti ne otpadne od savršene vjernosti nego da ostane Gospodinu dostojnom zaručnicom obnavljajući neprestano samu sebe pod djelovanjem Duha Svetoga.¹⁴

Uz to, braćo i sestre, nikada ne smijemo zaboraviti da smo svi mi Crkva!¹⁵ „Crkva – naglasit će papa Franjo – nije nešto različito od nas samih, već je treba promatrati kao vjernike u cjelini, kao ‘mi’ kršćanâ: ja, ti, mi smo dio Crkve. Sveti Jeronim je pisao: ‘Kristova Crkva nije ništa drugo do duše onih koji vjeruju u Krista’ (Tract. Ps 86: PL 26,1084). Dakle, majčinstvo Crkve živimo svi, pastiri i vjernici. Katkad čujem neke da govore: ‘Vjerujem u Boga ali ne u Crkvu. Čuo sam da Crkva kaže... svećenici kažu...’. Ali jedno su svećenici, Crkva nisu samo svećenici: Crkva smo svi mi. I ako ti kažeš da vjeruješ u Boga a ne vjeruješ u Crkvu, zapravo kažeš da ne vjeruješ u samoga sebe, i to je jedno proturječje. Crkva – to smo svi mi: od netom krštenog djeteta do biskupa, pape: svi; svi smo Crkva i svi smo jednaki u Božjim očima. Svi smo pozvani surađivati u rađanju novih kršćana na vjeru, svi smo pozvani biti odgojitelji u vjeri, naviještati evanđelje. Neka se svatko od nas zapita: što ja činim da drugi mogu biti dionici kršćanske vjere? Jesam li plodan u svojoj vjeri ili sam pak zatvoren?

Kada ponavljam da ljubim Crkvu koja nije zatvorena u svoje ograde, već kadra izaći, pokrenuti se, pa i uz poneki rizik, da bi donijela Krista svima, tu mislim na sve, na mene, na tebe, na svakog kršćanina! Svi sudjelujemo u majčinstvu Crkve, kako bi Kristovo svjetlo došlo do nakraj svijeta. Živjela sveta majka Crkva!“¹⁶

8 Usp. Papa Franjo, „Crkva je majka“, str. 131-133.

9 Papa Franjo, Apostolska pobudnica *Evangelii gaudium*, br. 113.

10 Papa Franjo, Apostolska pobudnica *Evangelii gaudium*, br. 114.

11 Drugi vatikanski koncil, Dogmatska konstitucija o Crkvi *Lumen Gentium*, br. 8.

12 Joseph Ratzinger, *Križni put na Koloseju na Veliki petak 2005.*, Verbum, Split 2014., str. 62.

13 Usp. Papa Franjo, Apostolska pobudnica *Evangelii gaudium*, br. 113.

14 Drugi vatikanski koncil, Dogmatska konstitucija o Crkvi *Lumen Gentium*, br. 9.

15 Papa Franjo, „Crkva je majka“, str. 130.

16 Papa Franjo, Kateheza na općoj audijenciji u srijedu 11. rujna 2013; Dostupno na: https://www.vatican.va/content/francesco/hr/audiences/2013/documents/papa-francesco_20130911_udienza-generale.html

4. Draga braćo i sestre, neka nam i ove godine ovaj naš blagdan bude poticaj da u vremenima u kojima živimo uz pomoć Božje milosti sve više i jače ljubimo Crkvu. Da i mi, po primjeru naših časnih predaka, svojim životom „potvrdimo svoj Krsni savez s Bogom i tako obnovimo sveti pradjedovski zavjet vjere u Isusa Krista i vjernosti Katoličkoj Crkvi“, našoj majci i učiteljici.¹⁷ Da i mi u svom životu „pobjeđujući grijeh, rastemo u svetosti“ uvijek iznova uzdižemo svoje srce i svoje oči k Blaženoj Djevici Mariji koju u našoj vojno-redarstvenoj biskupiji častimo kao Gospu Velikoga hrvatskoga Krsnog Zavjeta: da nam ona koja je svim svojim bićem sudjelovala u Kristovim otajstvima i koja je po Božjoj milosti, poslije Sina uzvišena ponad svih anđela i ljudi¹⁸ izmoli milost ustrajnosti u svetoj katoličkoj vjeri.

Neka nam u tomu pomogne i primjer i zagovor svetog Josipa, „brižljivog čuvara božanske Obitelji“, zaštitnika Svete Crkve i Hrvatske nam Domovine, u čijoj se godini nalazimo.

Svima Vama i Vašim obiteljima od srca čestitam blagdan Gospe Velikoga Hrvatskoga Krsnog Zavjeta – zaštitnice Vojnoga ordinarijata, Dan pobjede i Domovinske zahvalnosti, Dan hrvatskih branitelja i 26. obljetnicu vojno-redarstvene operacije “Oluja”!

Vaš biskup

✠ msgr. Jure Bogdan,

vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj

¹⁷ Iz *Ispovijesti vjere Hrvata katolika*

¹⁸ Drugi vatikanski koncil, Dogmatska konstitucija o Crkvi *Lumen Gentium*, br. 65.